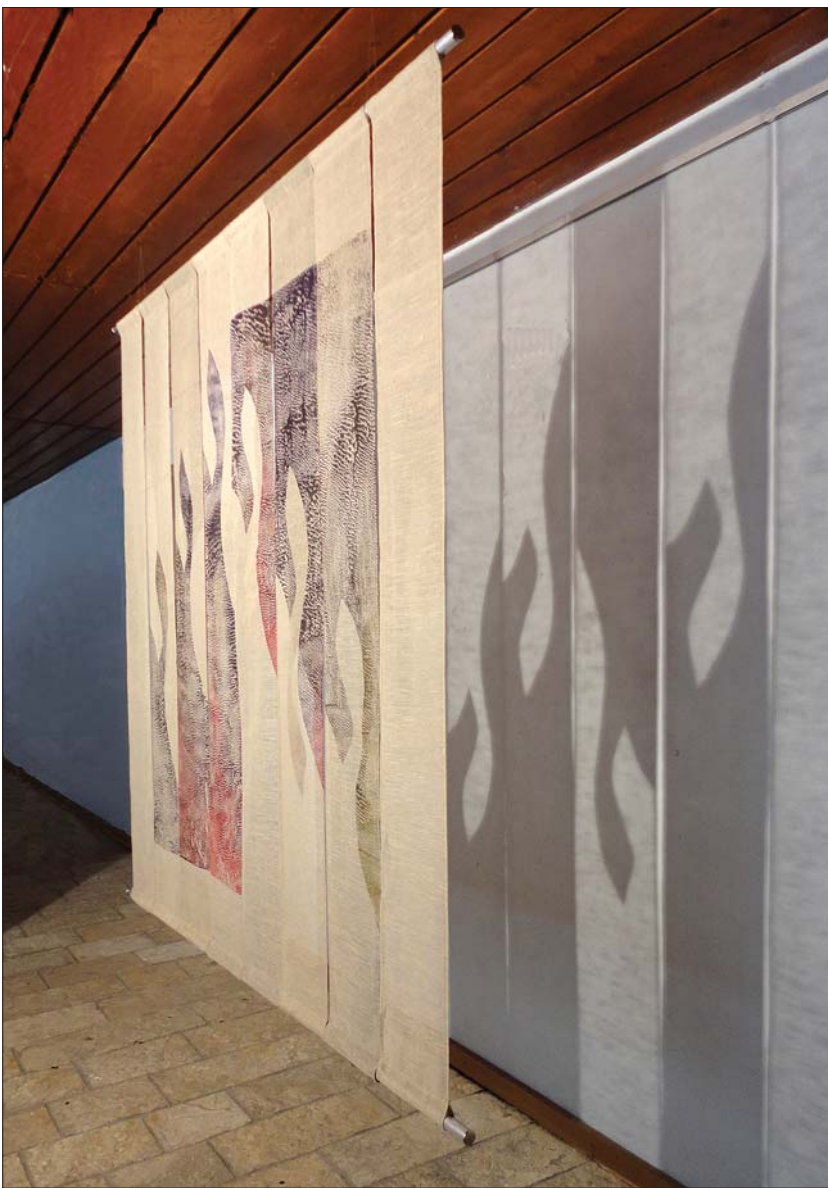

Textilgrafikai dimenziók

Orient Enikő kiállítása a Gogol 9 Galériában

Fotó: Orient Enikő

■ Orient Enikő, számos hazai és japán művészeti díjjal kitüntetett textilművész kiállítását a XIII. kerületi Gogol utca 9. szám alatti galériában láthattuk. A korábbi Textil- és Ruhairai Múzeum épületét modern irodaházzá alakították, első emeletén – a felülről és oldalról nagy nyílásokkal kitűnően megvilágított térben – 2009-től a Gogol 9 Galéria kéthavi rendszerességgel fogadja a kortárs képzőművészet rangos bemutatóit.

Orient Enikő *Dimenziók* címmel adott válogatást a több mint harmincéves művészeti munkásságából. A minden eddigi kiállításánál gazdagabb tárlat – közel 60 műalkotás az utóbbi évekből – betekintést engedett az alkotó autonóm művészi világába. Csodálattal szemlélhettük nagy fegyelemmel és logikus következetességgel kibontakoztatott, magas színvonalú művészetének alkotásait. A végtelenül szerény, visszahúzódó művészből mély lélek lakik. Folyamatos elmélyülésével, szárnyaló gondolatait minél hűségesebben megjelenítő kísérletezéseivel sajátos arculatot adott a textilművészetnek. Mint igazi művész, a földi lét *idő- és térkoordinátáit* áttörve, a transzcendencia valóságában él. Ennek megjelenítéséhez alkalmazza a sík, a tér, valamint a *szín* és a *fény* dimenzióit. Választott anyaga a szövött textil, amelynek textúrája kompozícióinak a részét képezi: festett textilképein láthatóak a függőleges szálak közé feszesen simuló vízszintes szálak. A sok pompás festett kép közül idézzük itt a *Rejtőzködő* és a *Négy évszak* című alkotásokat. A dekoratív, dinamikus kompozíciókban a színek és a formák gazdag változatosságban jelenítik meg a művész harmóniát, életörömet sugározó, lírai üzeneteit. *Rejtőzködő* című tértextiljén a színes, apró bontású organikus motívumok kereszteződéséből összetett kompozíciós rendszer alakult ki. Az áttetszőség és a fény-

Orient Enikő: Rejtőzködő / Enikő Orient: Hiding
[2011] *len, textilstíftés / linen, textile painting*
[160x160 cm]

Orient Enikő: Négy évszak / Enikő Orient: Four Seasons

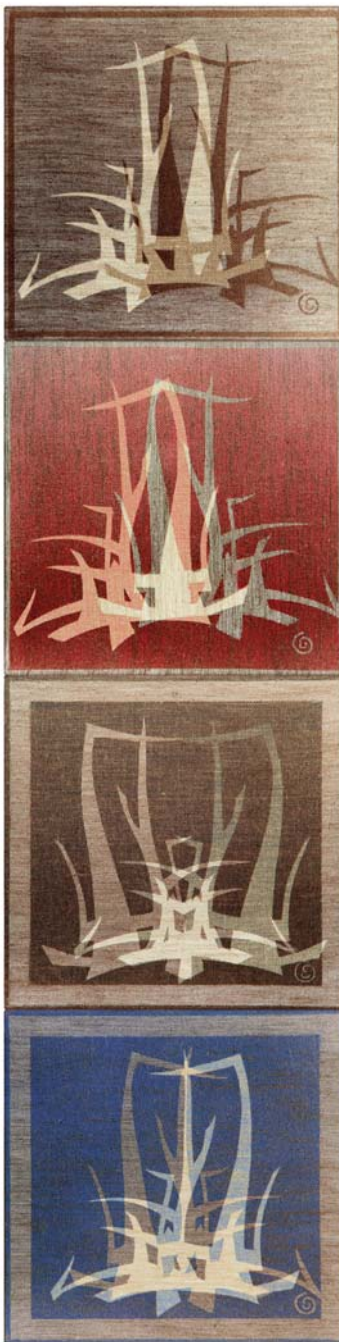
[2011] len, textilfestés / linen, textile painting
[120x30 cm]

árnyék további gazdagságot, újabb dimenziót eredményez. „A fény megjelenítése fontos számára, mely megvilágítja a testet, láthatóvá teszi, de egyben árnyékot is vet. Így a térbeli, színekben gazdag jelenségnek a benne rejtőző lényege válik láthatóvá a síkban feketén-fehéren” – mondta Szentgyörgyi Edit restaurátorművész a kiállítást megnyitó beszédében.

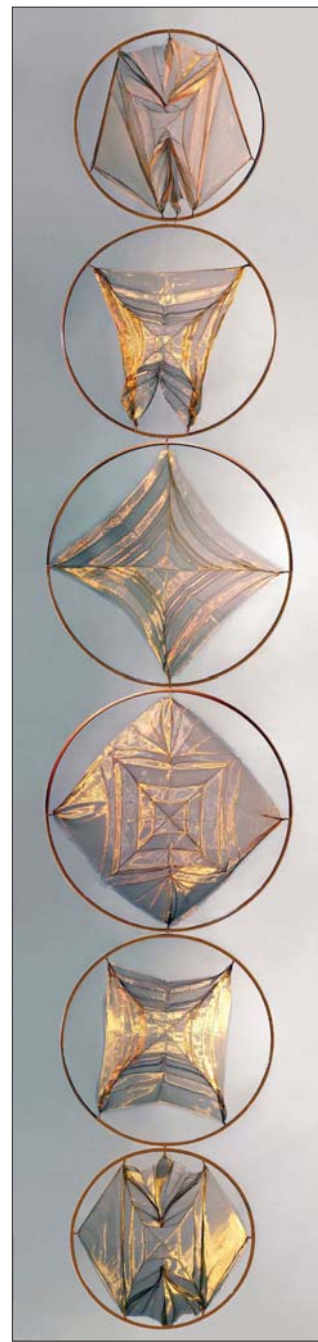
S mivel a művész hangsúlyozni kívánja a látható és a láthatatlan világ szerves egységét, a gondolatainak realitását, elengedhetetlennek tartja a térbeli valóság érzetét is megjelenítő háromdimenziós ábrázolásmódot, s életre hívja a tértextilt. A *Kibontakozás* című tértextil képsora, amely hat fémkarikába foglalva, organzából, a hagyományos japán papírhajtogatás, az origamitechnika inspirációjára, bravúros változatos-sággal hajtogatott, négy-, illetve nyolcszögletű kompozíciókban jeleníti meg az *élet* gazdagságát, a kibontakozás csodáját.

Orient Enikőt megihlették a papírbevágásokkal és a síkból térbe való kimozdítással alakított kompozíciók is. Végtelen formagazdagsággal alakította ki az egyéni, papírvágásos (japán szóval: kirigami-) kompozícióit, amelyek készítésekor nem keletkezik hulladék, mint a kivágásoknál. Ezek közül a 10 x 10 x 10 centiméteres, miniatűr, *Foliage* című remekművet emeljük ki. A játékosan könnyed, dekoratív vonalvezetésű, zenei inspirációt sugárzó, színes alkotáson mintha kiterjesztett szárnyú angyal érkezne felénk. A zöld háttér egyértelműen a *reményre* utal, amely szárnyakat ad az embernek az élet útvesztőiben való eligazodáshoz. A félbehajtott fehér papír mintha egy nyitott könyv lapja lenne, rajta a párhuzamos bevágások a sorok, melyek kilépnek a síkból. A zöld alapra vetett árnyékuk egy falevélre emlékeztet, ami felidézi, hogy a fa adta a papír anyagát. A csík mindig a fonalat jelenti az alkotó számára, még akkor is, ha az anyag éppen a papír.

Orient Enikőben hihetetlen törekvés rejtőzik a továbblépésre, a kibontakozásra, a kiteljesedésre, amit rendíthetetlen kísérletezéssel, kitartással, akaraterő-

Fotó: Maczió Erzsébet

Fotó: Németh Andrea

Fotó: Orient Enikő

Orient Enikő: Foliage / Enikő Orient: Foliage

[2006] *papír, kirigami / paper, kirigami*
[10x10x10 cm]

nusznak. Ezt a gondolatsort én a textil nyelvén jelenítettem meg síkban és térben – textilre festett sorokkal, és egy térbe szövött kispasztikával. Mint a szövet kétirányú szálai, úgy szövődnek össze napjaink az ég és föld közötti fonalra, és így erős szövetté állnak össze. A függőleges szálak, mint vezérfonalak, vezetnek életünket. Rejtett üzeneteket tartalmaznak alkotásaim, hogy ne csak az idő múlása jellemezzen, hanem legyen fontos, mivel telik meg minden perc, sőt az élet. Rejtett azért is, mert a Braille-írás megjelenik. A szem számára láthatatlan a lényeg, ez a lelki gazdagság, kulcs a zárhoz: a valóság, igazság, jóság, szépség, szentség. A lakat ezen a csatos imakönyvön egy szív, ami életünk testi-lelki őrzője és fenntartója minden dobbanásával. Megjeleníti mindenki számára

Orient Enikő: Teréz anya – Éld az életed / Enikő Orient: Mother Teresa – Live your Life

[2014] *len, textílfestés / linen, textile painting*
[85x85 cm]

Fotó: Orient Enikő

←
**Orient Enikő:
Kibontakozás /
Enikő Orient: Evolution**
[2014] *organza,
fémkarika,
textilorigami /
organza, metal ring,
textile origami*
[237x44 cm]

vel meg is valósít. A textil síkművészetéből nemcsak tértextilt teremt, hanem kispasztikát is! A Teréz anya csatos imakönyvét *Rejtett üzenetek* címmel megjelenítő, valóságos könyv nagyságú, papírból készült alkotás a térbeli csíkszövés, az egyéni technikával végtele-nül gazdag üzenetet sugároz. Maga a könyv, térbeli szövés, nem nyitható, mivel rejtett kincsek vannak benne. Idézzük itt a művészt: „Teréz anya a szolgáló szeretet példaképe világszerte. »Éld az életed« címmel megfogalmazott írását tekinthetjük az élet him-

Orient Enikő:
Fény a távolban /
Enikő Orient:
Light in the Distance
[2010]
papír, pasztell /
paper, pastel
[70x50 cm]

Orient Enikő: Kalitka /
Enikő Orient: Cage
[2016]
selyem, organza,
textilorigami, varrás /
silk, organza, textile
origami, sewing
[250x100 cm]

a legfontosabb kincset, a szeretetet Isten és embertársaink felé.”

A Gogol 9 Galéria pompás kiállításán megjelentek Orient Enikő nagy méretű, élénk színű zászlói is. 2016-ban Kaposvár Rippl-Rónai Fesztiváljára egyik meghívott alkotóként készítette a *Kalitka* című zászlóját. A cím és a mű középpontjában látható kis rajz, amely madárkára utal, Rippl-Rónai József *Kalitäts nő* című festményére asszociál. A selyemből és organzából készült alkotás textilorigami-technikával és varrással jeleníti meg a *remény* zöld alapjára épített, az ég kékje felé, felfelé mutató, optimista üzenetet.

A kiállításban fontos helyet kaptak a művész paszelleképei is, amelyeknek a textilekhez hasonlóan a

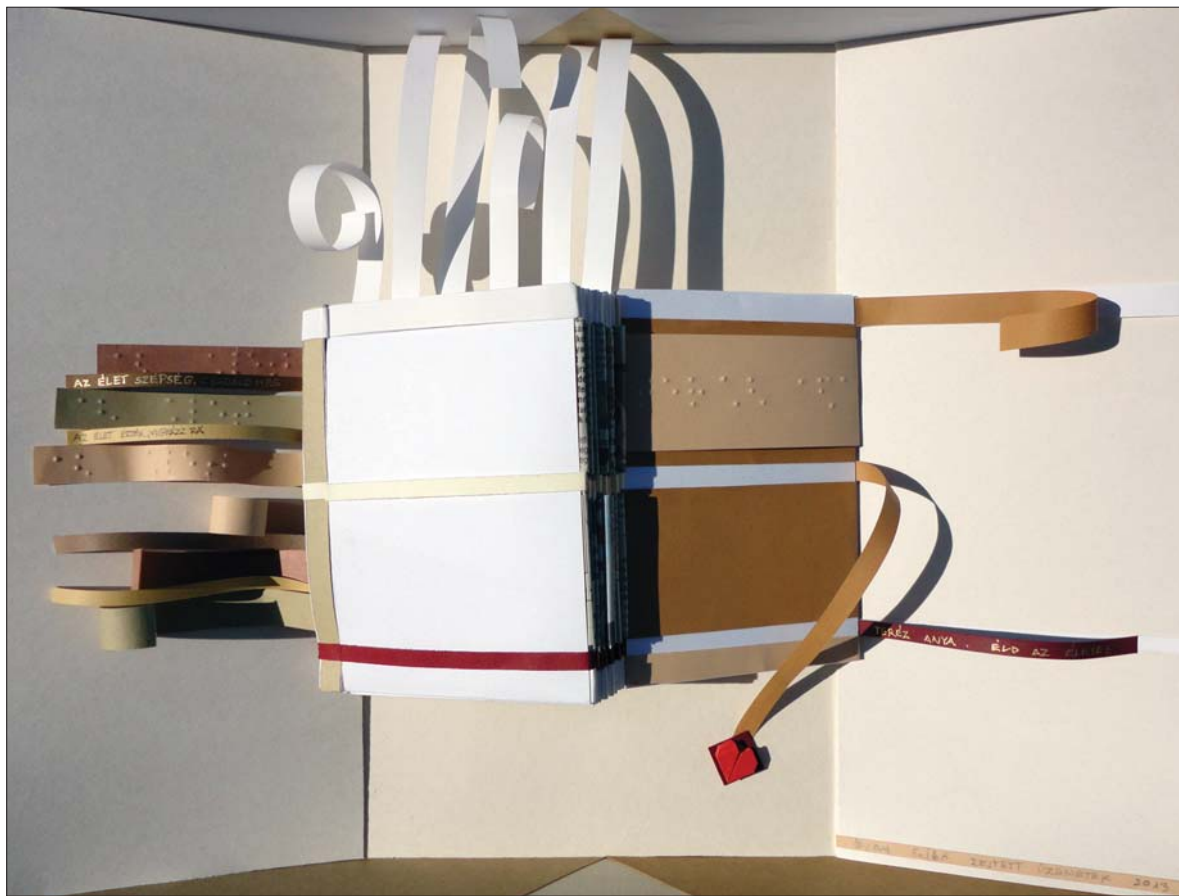
fény a fő témájuk. A *Fény a távolban* című keskeny, álló formátumú képen a házfalakkal övezett szűk, egyenes utcába távolról szüremlik be a sejtelmes, szürkés-sárgás fény, amely a titkokkal, rejtélyekkel és örömmel teli transzcendencia felé vezeti a tekintetünket.

Orient Enikő művészete a 20–21. század képzőművészetében magas művészi színvonalon jeleníti meg a látható és a láthatatlan világ egységét, szépségét és gazdagságát, ami harmóniát, rendet, békét és örömet sugároz.

PROKOPP MÁRIA
művészettörténész

(Orient Enikő *Dimenziók* című kiállítása. DBI Gogol 9 Galéria, Budapest, 2017. január 13. – március 3.)

Orient Enikő:
Rejtett üzenetek –
Teréz anya csatos
imakönyve /
Enikő Orient:
Hidden Messages –
Mother Teresa's Prayer
Book with Clasp
[2013] *papír, egyéni*
technika, térbeli
csíkszövés / paper,
individual technique,
spatial stripe weaving
[37x46x8 cm]

Fotó: Orient Enikő